

עלום יט(ט)

כטט טביה גזע

ג-ז

א. (כו, כ) 'זאת חסיה' הגדה הוא דכתיב (ירמיה יא, טז) 'זאת רענן יפה פרי תאר קרא ה' שמן' וכי לא נקראו ישראל אלא בירת קהה בלבד והלו בא כל מני אילנות

נאים ומשבחים נקראו ישראל בגפן ותאהנה שנאמר (זהלים פ, ט) 'עפנן ממצרים תפיע' תאהנה שנאמר (הושע ט, י)

כ) 'בכבודה בתאהנה בראשית' בתקמר שנאמר (שיר ז, ח) 'זאת קומחה דמתה למתרי' קארו שנאמר (תהלים צב, יג) 'בארן בלבנון ישגה' באגוז שנאמר (שיר ז, יא) 'אל געת אגוז ירדה' וקראן בא כל מני שלחים שנאמר (שם ד, יג) 'שלחיך פרדס רמננים' ובא ירמיה לומר 'זאת רענן יפה פרי תאר'

ד) אלא מה החית הוה עד שהוא באילנו מגדרין אותו ואחר קה מוריידין אותו מן הארץ ונחבט ומשחובטין אותו מעליון אותו לגות ונונתין אותו במתחן ואחר כה טוחנין אותו ואחר כה מקיפין אותו בחבלים ימביין אבניהם ואחר כה נתגין את שמן כה ישראל בין עוקדי פוכבים וחובטין אותו אומם ממקום למקום וחובשים אותו וכופתין אותו בקהלין ומkipין אותו טרטיטויינו ואחר כה עושין תשובה והקדושים פריך הוא עונה להם מני שנאמר (שמות ב, כב) 'יעאנחו בני ישראל' וכן (דברים ד, ל) 'בצרא לך ומצואך' (שם שם, לא) 'בְּיַעֲשֵׂה אֶל רְחוּם ה' אֱלֹהִיךְ' הווי זית רענן יפה

ה) פרי תאר? זכר אחר מה ראה ירמיה? למשל אבותינו בזית אלא כל הפשקיין מתערבים זה בזית ותשמן אין מתחרב אלא עוזגד כה ישראל אין מתערבים עם העוקדי פוכבים שנאמר (דברים ז, ז) 'וְלֹא תִתְהַתֵּן בָּם' זכר: אחר כל הפשקים ארם מערב בהם אין יודע איזה פרחתון ואיזה עליון אבל השמן אפלו אלה מערבו. בכל הפשקון שבעולים היה נתון למגלה מהן כה אבותינו בשעה שהם עושים רצונו של מקום נצבים למעלה מן העוקדי פוכבים שנאמר (שם כה, א) 'זגננקה ה' אֱלֹהִיךְ עַלְיוֹן' הווי זית רענן

אתה תזה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית
למאור להעלוות נר תמיד (כו:כ)

טערן/סולם

ו) איתא במדרש, הה' זית רענן יפי פרי תואר קרא ה' שמן (ירמיה יא), וטרח המדרש על הא דהמשל את ישראל לזית, ואיתא שם ג' פירושים על הא דנדמו לזית: ראשית, כמו דוחית מוציא שמן ע"י מה שכותשין וטוחנין אותה, כך ישראל ע"י מה שבאים עכו"ם חובטים אותו ווחובשין אותו ע"י באים לעשות תשובה; עוד פירושו, דמה שמן אין מתחרב בשאר משקים, כך ישראל אין מתחרבים עם העוקדי כוכבים, שנאמר לא תחתון בס': לשישית איתא שם, דמה שמן אפילו אתה מערבו בכל משקין שבועלם הוא אף למעלה, כך ישראל כשועשים רצונו של מקום נצבים למעלה שנאמר גתנן ה' עליון על כל הגוים, עת"ד. ואפשר לפרש, דג' חילוקים אלו שיכים לגו' מדרגות של יהודים, ודאמנו ישנו יהודים שאינם שייכים כלל לקיים תורה ומצוות ואין מכיריהם יהודותם, אלא כשבאים הגוים עם שנאותם ומראים את האנטישמיות שלהם או מתעורר אצלם שורש יהדותם ומתאחדים עם אותם בני ישראל ומכיעים את שורש נשמהם; ואוח"כ ישנו אלו, שא

ג

שם רוחקים מدة תורהנו, אבל מ"מ זהו ייחד נאמן אצלם רוצחים
בהתבולות לגמרי, וה"ז שאחד מזאצאים יתחנן עם אינו יהודי ועל זה
על כה"פ שומרים בביטחון עינם ולא מותרים כלל וכלל, וזהו שאינו מתרעב
עם שאר משקם; וישום בעלי מדרגה שלא משתפיקים בכogen אלוי, אלא הם
צפים למעלה למעלת כל הגויים עם כל תרבותם ועם כל ממדותיהם, ואין
טרוצים לנցע בקצחו מהכמתם והליךיהם אפילו בימי דעלמא, ועל אלו
תקות ישראל להיות עליון על כל הגויים.

(3)

(4)

אותה תזה את בני ישראל ויקחו אליך שם זית ור כתית לפארד להע...
זר תמיד, באלל מעד מחוץ לארץ גור וחוקת עולם לדורותם שאט בני
ישראל. (פנ. פ-ט)

תנה שמו מבחן טוב להקשיב מחלב אלים, וכן
(ישער א') למה לי רוב יוחיכם וגור דם טריס
וכבשים ועתודים לא חפצתי, וכן (תהלים נ')
לא על זבחיך או כיוך גור לא אקה מביתך פר
גיה, ועוד כמה כחובים שבאו בעניין הזה, ומכל
אליה נראה שחתמו חשב שבמה שם יכיאו
דורן וממנה להקב"ה, תמורה זה יטקו רצון
מאתה ה' והוא ימלא את רצונם ובקשותם, וכך
שאמרו בוגמרא הגיל: לא אמרתי אליכם ובחו
כדי שתאמור עשה רצונו ועשה רצוני, והיינו
לשהד אותו כדי שגם הוא יעשה רצוני כמו
שפירש רשי'; ובעצם סעם הקרבנות כבר כתבו
הרמב"ם (במוריה נוכחים שם) וטורב"ז וכען
העקייה כל אחד לפי דרכו, והעיקר כהה כבר
כתב הרמב"ם בסוף הלכות מעילה ז"ל: וכל
הקרבנות כולן מכלל החקיקת הון, ע"ב, ואע"ט
שהוא בעצמו כתוב במז"ג טעם על הקרבנות,
בכל זאת מסיק הוא בעצמו בספרו ד' החוקות
שלל הקרבנות כולן בכלל החקיקת הון.
והנה בעניין העלאת המנורה והדלקת הנרות
נ' באול מועד ובבית המקדש, בחדאי שאי אפשר
לטבאלות על דעת מי שוואו שהדלקתם היא
חש לעונך ולגאנאת הש"ית לתאר לפנוי, ועל
זה אמרו בוגمرا (שבת כב ב, ובמגנחות ט' ב)
ובי לאורה הוא ציריך ולהלא כל ארבעים שנה
שהלכו ישראל במדבר לא הילכו אלא לאוורו —
היאינו שכולם רוא בעיניהם ממש שהקב"ה מאייד
לهم לישראל בעמוד האש לילה בכל מקום
חניתם ונסיעתם כל אותן הארבעים שנה שהי
במדבר, וכמו שאמר משה לפני הקב"ה בחפתולו
במדבר י"ד) ושמעו מצרים גוזי אשר עין בעין
נדאה אתה ה' וענבר עומד עליהם זבעמוד עננו
אתה הולך לפניהם יונם ובעמוד אש ליליה *)
— ומסיק שם הגמ', אלא עדות היא לבאי
עולם שהשכינה שורה בישראל, מי עדות, זו
נ' נר מערבי שנחננו בה שמו כגדת תברותיה
וממנה هي מדליק ובה היה מסיטים, עי"ש,
ובמדרשו בפרשנה זו אמרו: لقد אמר הקב"ה
למשה ויקחו אליך שמו זית וזה לא שאי ציריך
ליהם, אלא שתאיירו לי כשם שהארתי לךם, למה,
כדי להעלות אתכם לפני כל האומות שיהיו
אומרים ישראל מאירים למי שמאייר לכל, ועי"ש
שהביא על זה משל מסומה ופיקת.

לכוארה הייתה מצוות הדלקת הנרות ראויה
להכתיב אחר הקמת המשכן והעמדת המנורה
במקומה, ולא להפסיק כאן בין שישית המשכן
והכלים לבין עשיית בגדי כהונה, בעניין הדלקת
המנורה, ובאמת עיקר המזבח והואהרה על
הדלקה נאמרה בפרשת אמור ומטה מקומה כאן,
כמו שכבר העידו בזה המפרשים, גם מה שסייע
חוקת עולם לדורותם מאת בני ישראל, הלא די שיאמר
שם באמור מאת בני ישראל, רק חוקת ד' שיאמר
רק חוקת עולם לדורותם, ועי' ברמב"ן.

ושופר לבאר בו, דאמור בוגمرا מנחות
(ק"י), בא וראה מה כתיב בפרשת קרבנות כר,
נאמר בשור הגס Asheira ריח ניחוח ובצחף הדק
אשר ריח ניחוח ובמנחת אשה ריח ניחוח, לומר
לך אחד המרובה ואחד הממעיט ובלבד שכונן
את לבו לשמיים. ושם אמר לאכילה הוא
ציריך, תלמוד לומר אם ארבע לא אומר לך
כפי לי תבל ומולאה (תהלים נ'), ונאמר (שמ)
כפי לי כל חיתו יעד בתהמות בהדרי אלף ידעת
כל עוף הרים חי שדי עמידי האכל בשר
אביריות ודם עתודות אשטה, לא אמרתי אליכם
ובחו כדי שתאמור עשה רצונו ועשה רצוני,
ולהקריב לו קרבן ועשה רצוני, לפי שהוא ציריך
לכך ואשחדרנו — רשי"ן לא לרצוני אתכם זוכחים
אלא לרצונכם אתם זוכחים, [כלומר לא להנאה
וכך, אלא לרצונכם לזרוך עצמכם לקיטי מצוות
שתהא כפירה לכם בכך — רשי"ן]. שנאמר
לרצונכם טובותהו, ע"ב; מבואר מכאן שהרי
אפשר להשלות על דעת המן העם שהקב"ה
צריך ורוצה שיקריבו לפניו קרבנות ולהביאו לו

3/ דורנות, וכן כתוב הרמב"ם בספר מורה
נכחים (ח"ג פל"ב) ז"ל: מלנטם חשבו כל
עמ' הארץ שהאלקים יחטוף בקרבנות, ויגדו
בעיניהם המעשים האלה וידמו בלבבם כי
בלעדם אין דת ואין עבדות אלקים כר עי"ש,
— וכני לחוזיא מלכם טעות זה באו כמה
בחותים ומאמרם לבטל הרעה הטועית הווית
ולהעמידה על האמת, שמעצם הקרבן אין מגיע
להשי"ח שוט הנאה חיללה, כמו שאמר (שמואל
א' ס"ז) החפש לה' בעולות כשמיון בקהל ה.

(2)

שהביא על זה משל מסומה ופיקת.

(5)

מה שבעה אלי מאות בני ישראל, הון מה שנוחותים היה לא לטובת ה' להאריך לפני שמי הש"ית הוא חמאיד ובא להם ע"י עמוד האש, והאזור היה כי' גודל וחוק עד שהיית חזרך ונכנס לתחור הכלים והוא רואים מבחן מה שנמצא בפניהם הכללי, כמו שהביאו החוספות (שבח כ"ב ב' ובמנוחות פ"ו ב') מבריתא דמלאת המשכן, ומבל וה היה מוכחה שמצוות ואת היא רק לאטנטן מלכמתה מתאנם של ישראל, ומזהו וועל-כלל רלו' באה למד שוגם כל הגוזים אשר נצטו ממעשיין, הון בכחויה לתנאים מושתוי זה חון בעשיות הבנדים המהווים להם, וכן בהקרבת הקרבנות ושאר עבודת הקדש אשר ישרתו לה, כולם הם רק לפטוגתם מתאנם לסתור לה, וכלהן הלו מעמידות ובקבותם של ישראל, והגורה הלו מעמידות ומאיירות על כל עבודת המשכן והקרבנות, ומטעם וה מקומה כאן, וזה שיטים ואמר חותם עולם לדורותם מאה בני ישראל, וכמבואר.

ובכן בתקופה ישראלי במדבר ידעו נאמנה כי אין להם זריכת לאאריך להקב"ה, וכי עצם הדלקת הנרות שם בהילל, היא מן המצוות שהם בגדר תחומים, ואם ניתין בה טעמיים הם רק טעמיים חזדיים, היינו לכבוד ישראלי שתחזיר להם לפחות שהשכינה שורה בתוכם, בדברי הנגמ', או כדי להשענות אותם בפני האומות שיאמרו שישראל מאיירים לנו מי שמאיר לכל העולם, כמו שאמר המדרש, אבל בשום פנים ואופן לא היה כי אשור לחולות על הדעת כי הש"ית צריך שישראל לאיריו לטני בחילו; ואולם, בדורות הבאים שכיננו לארץ, ויסולקו עגנו הכבד שהיו עליהם יומם, ועמדו האש לילה, והעולם יתנגן במונגו, וכי שגם או ידעו לנכון שאין הקב"ה זקוק לאורים חיליה, אלא המצוות היא לכבודם ולזכרם של ישראל, כמו בזמנם שעמדו האש העניין הנאמר בפרשא זו, וכי שלא להעלות על הרעת שהקב"ה חוץ בפרקנות מפני שزادן למפע חיליה, וכך בתר באחרון ובכיו' וזכה להם בשאות בגדיו קודש שבhos ימשמו וישרוון בהקרבת הקרבנות להאנתו ח"ו, וכן כדי לבטל מהם מחשבת זאת, הקדים עגנו מצוות הדלקת הבהים לאורה מהדלקת נרות שהיא להאריך את הבית לטני מי שנמצאה שם, כי לא לאורת הוא צרייך, ועל זו הכוונה סימן, מאת בני ישראל, לומר, שהדלקת הנרות תהיה לכם להוראה, שכן

(6) ס/ר

בכי תורה, היינו الآחים אינם בני תורה, או קאי על ת"ח שככל עצם כי בן תורה יקרא מי שעוסק תמיד בתורה לא יפנה דעתו ממנה מאו לעולם, וכמו בן לאב הקשורים תמיד יחד ואין רגע שאינו אב לבנו. בן נקרא העוסק ומחשב תמיד בתורה "בן תורה", אבל לא כן אם רק קובע עיתים ועכ"פ לפעמים מבטל ופונה משפט התורה ואינו הווה תמייב' בה, זה לא נקרא בן תורה. והנה ההוגה תמיד בתורה בודאי לא ישכח ולא יתעורר לאחרים, אבל הפונה לפעמים מעסיק תורה צרייך דבר המוציאו שלא יתרעם ויעשה כמעשה אחרים. והיינו מפני מה ת"ח שככל מזוני מפניים מפניו של אב ר' יוחנן שקרוא למן מכבדותא (פס קיג'), כי הוא להפארה לת"ח שהיה מזון בגדיו נגר שר העם. ועוד יש תועלת לאדם שמתווך שהוא מזון בגדיו לא שוכח מעלה ומצבו, ואני מחריב עם אחרים ואני לומד ממעשייהם ותמייך נזכר בגדיו, וזה היה מעלה ישראל כי היו מזוניים במצרים ומה זה לא נתערבו בגויים אבל ר' יוחנן לא היה צרייך בגדיו להזכיר כי בלי הכל לא היה שוכח ולא התעורר לאחרים אשר אינם ברומה לו, וכן קרא למנא רק מכבדותא, כי היה לובש בגדיו לכבוד ולהפארה:

ועשית בגדיו קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת. והנה אמרו חז"ל (פמ"ג): מפני מה ת"ח שככל מצוינים מפני שאין בני תורה. וכן לפרש כי בשני דברים יש תועלת להיות מצוין בגדים בחילואה ודרכן, חרدا כמו ר' יוחנן שקרוא למנא מכבדותא (פס קיג'), כי הוא להפארה לת"ח שהיה מזון בגדיו נגר שר העם. ועוד יש תועלת לאדם שמתווך שהוא מזון בגדיו לא שוכח מעלה ומצבו, ואני מחריב עם אחרים ואני לומד ממעשייהם ותמייך נזכר בגדיו, וזה היה מעלה ישראל כי היו מזוניים במצרים ומה זה לא נתערבו בגויים אבל ר' יוחנן לא היה צרייך בגדיו להזכיר כי בלי הכל לא היה שוכח ולא התעורר לאחרים אשר אינם ברומה לו, וכן קרא למנא רק מכבדותא, כי היה לובש בגדיו לכבוד ולהפארה:

ולפ"ז ייל מפני מה ת"ח שככל מצוינים, דבשויה שם ליכא כבוד התורה ואדרבא טוב שלא יכול כי ת"ח הוא, אבל צרייכים הם לזה שלא ילמדו ריתערכו בעמא דארעא, והיינו מפני שאין

21

(3)

עשית את מעיל האפוד בלילה תכליות (כת, לא)

אחד מבני הכהן גדול היה המעל תכלת, שבשולייו היו קבועים שבעים שנים פעמוני זהב, אשר היו משמייעים קולם כאשר הלק הכהן גדול ממקום

ב במס' ז"ו כתוב הרמב"ן, ז"ל: "כי צוה בהם בעבר שישמעו קולו בבואו אל הקדש ויכנס לפניו אוזנוו באלו ברשות, כי הבא אל היכל מלך פתאום חייב מיתה בתכיסי מלכות", עכ"ל. כאמור, הכהן גדול ב��nal היה מכרייז ומבקש רשות לפניו כניסה ועובדתו.

ויש להתבונן לכוארה, מכיון לגבי בגדי כהן הדירות לא ציונה התורה להשמייל כל בקשת ראשות. במה מיוחד בזה דואג הכתוב האדול?

ונראה שנרמז כאן יסוד חשוב. עבודת הכהן גוזל רמזות על העבודה המיחודה של יהדי הסגולה, צדיקי ישראל, ואילו עבודה הכהן ההודיע מרמז על העבודה שמצויה בה כל יהודי ויהודית, צדיקות, תפילה, חפילה וכל שאר המצויה בחיבובם ביה.

ומלמאות אחרות התורה, שכל הרוצה לעבוד עבודתו בחסידות ופרישות - קודם היכנסו למועד צריך בקשת רשות, לדעת מי הוא, מה מעשי, והאם הוא ראוי לכך, ובמסופו בחז"ל (ביק ו טענו) על אלעזר צעריא שהיה נועל מנעלים שחורים ויצא לשוק, כדרך האבלים במנם. פגשוו אנשי ריש גלותא ושאלוהו על כך, אמר להם: מפני שאני מתאבל על ירושלים. אמרו לו: וכי אתה ראוי להתאבל על ירושלים? ! חבשוו, ולא שחררוו עד שהתברר להם שהוא ת"ה גדול ו ראוי לך.

לעומת זאת לעובדות כהן הדירות אין צורך בבקשת רשות, אלא כל אחד ואחד יהיה מי שייהה, חייב להיכנס ולקיים את כל המצוות שחייבת התורה, ולא שיקאן לומר: וכי אני ראוי לך?! אלא חובה הוא על כל אחד ואחד.

והנה ביום הכיפורים היה הכהן הגדול נכנס לקודש הקדשים באربع עוגן לבן, כשהוא בינהם את המעיל עם הפעמוניים. ולפוארה דזקן אז, בכניסה למועד הקדשים, ראוי היה שיבקש רשות ויציג את עצמו אם ראוי הוא ליכנס להיכל המלך לפני ולפנים.

אמנם, מדברנו מכאן נקודה נפלאה: הרי קודש הקדשים היה מקום הארון משכן התורה, וכבר אמרו חז"ל שלימוד התורה שקול כנגד כל המצוות, והוא קודש-קדשים של עם ישראל. וללמבדנו, שבענין לימוד התורה, לעולם לא יאמר ואהדס: וכי אני ראוי ללימוד תורה ה', הרי התורה - קדושתהعلינה מכל המצוות, והלומד תורה מוקף חומת אש, ועליו שורה השכינה, ואיך אני יהדי פשוט מלא חטאיהם, אהיה ראוי לך?

מכאן נלמד שלימוד התורה לא צריך בבקשת רשות, אלא כל אשר ידבנו לנו, מונתב, וחביב, ללמוד וללמוד ככל יכולתו, ולשאוף למדלות אמיתית בתורה, שכן את כתור התורה כל אחד יוכל ליטלו ולשים עטרה על ראשו.

הציצ שול כהן גדוֹל

כינס
קדושים
קדרת

"עשית ציץ ותב טהור ופתחת עליו פתוחי חותם קדש לה' וכו' והוא על מצח אהרן ונשא אהרן את עזון הקדשים אשר יקידשו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והוא על מצחו תמיד לרצונו להם לפניו ה'" (שמות כה, לו, לח); "כמ"ן טס של זהב היה רוחב שתי אצבעות מקיף על המצח מאוזו לאוזו" (רש"י שם צפ"י סוכה ה).

מה פירושן של מילים אלה, "קדש לה' ? אם תאמר, שציצ זה הוא קדש לה', נשאלת השאלת האם רק הוא קדש לה' והרי כל בגדי כהונה הם קדושים לה', כמו שנאמר: "ועשו בגדיך קרש לאהרן אחיך וילבניך לכהנו לי" (שם כה, ד) ? ואם תאמר, שזה גדי והוא קדש לה', ושהלמת השאלת האם רק בוגר קדש לה' והרי כל הבתים הם קדש לה', כמו שנאמר: "...ואת אהרן אחיך ואת בגדיך תמשח וקרתת אתם לכהן לי" (שם ל, ל) ?

יש גם להבין מה עניינו של ציץ זה בין בגדי כהונה. האם טס של זהב על המצח בגד הוא ? בגד פרידשו אדם זוקק לו לבוש. גם ללוים וגם לשישראלים יש בגדים ולא דזקן לכחנים. אלא שבגדי כהונה הם מייחדים תלכין הם קדש. אבל ציץ אינו בגד אלא תבשיש (ראה סוכה שם), ואם כן מה הצורך בו ? אמונם של צפקידים של כפרעה על "עוז טומאה" בקרבתו (ראה מנחות כה), ועל עוזות פנים (ראה ערביון טז). אבל לשם כך בלבד אין צורך שהוא יהיה בגד, כי ציץ בין שישנו על מצחו לבין שאין על מצחו מריצה חבר רבי שמיעון" (יזמא ז). ולא מסתבר לומר שעוזות פנים הוא מכפר רק בעודיו על מצחו. ואם טוען, sclכו צריך הציצ להיות על מצחו כדי לרמו שהוא מכפר על עוזות מצח, אין תשובה זו מספקת. שהרי כל בגדי כהונה מכפרים על עוזנות שוניות (ערכין שם) ואין באופן הלבשתם כדי לרמות על מה הם מכפרים.

ניתן לומר, שציצ זה בא ללמד על קדושתו המיחודה של כהן גדוֹל. יצא כהן גדוֹל מכל כל הכהנים כולל שאסור לו ליטמן למיטים אפילו קרובי

(5)

לן ביזנור, ואינו מתאבל עליהם בכל צורה שניתא, כמו שכתוב: ,,והכהן הגדוד מאחיו אשר יזק על ראשו שמנו המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים את ריאשו לא יפרע ובגדי לא יטרכם. ועל כל נפש מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא. וכן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלקיו כי גור שמן משחת אלקיו עליי אני ה' " (ויקרא כא, י-ב).

וטעמו של דבר: ,,הכהן הגדוד הנבדל להיווט קודש קדשים עם היומו בעל גוף, נפשו תשכון תמיד בחוץ המשורות העליזנים ע"כ לא חשש התורה עליו להתריר לו טומאה לעולם ואפילו בקרובים כמו כהנים הדוייטים דוחס רחמנא עליהם שיטפכו נפשם בבית המת כי ים לבבם על קרוביהם, מה שאין כן בכחן גדול כי מרוב דבקות נפשו לעמלה יתרופט לגמר מטבח בני איש ושביח מלבנו כל עסק העולם הזה הנפסד על חבורת הקרוב לא תבהל נפשו כי כבר הוא נפרד ממנה בעודנו בחיים" (ספר החנוך מצוח ער).

מכהן גדול נדרש, איטוא, להנתק מבחן רשות אלין מאביו ומאמנו, מהחיו ומאחיו וככל יתר קרוביו. הוא צריך להיות נטול מכל קשרים אישים. אין מקום אצלם להיכרות כלשהו עם אדם כלשהו. הוא צריך ל„התנכר" לכלום.

צין זה מרמז על התנברות כי כבר שני חכמים: ,,אין מעידין אלא על מרצוף פנים עם החוטם" (יבמות קב במסנה); ,,תנו רבנן, פרחת ולא פרצתן, פרצת פנים ולא פרחת אין מעידין עד שייהיו שנידם עם החוטם" (שם בגמרא); ,,פרחת — מצח" (ריש שם). ובכן, אדם שמצוין אינו מגולה, מגובר והוא לכל העולם כלו. אי אפשר להבהיר אותו. צין זה בא לכוסות מצחו של כהן גדול מארון לאחן ולשבר את אונתו עליידי כך שعلיו לתנבר לכל העולם. למה? כי הוא „קריש לה" יותר מכל הכהנים ואין לו כל יחס לאדם כלשהו. הוא,,בתוך המשורות העליונות", ואין לו מגע של היכרות עם אף אחד.

וששית מובה מקטרת עצי שיטים תעשה אותו זגו, וצפתית אותו זהב מהו.

זה היה ממש תהמה איך אפשר שלא ישרפ עז אל הקב"הvr כר דרכו של אש שלמעלה אש אוכלת אש ואינה אוכלת עז שנאמר והסנה איננו אכל (מדרש תנחותם).

„אפשר שלא ישרפ העז", ואיתו שאלת יש גם לגבי האדם אשר כמובה צrisk להעלות מעלה מעלה את כל הבגראים, אבל הגם יהיה צrisk תמים, שביתת זמבוזץ מצופה עם זהב טהור של תורה ומצוות הלא אש חמיד של קדושה ושל התלהבית בודאי ישרוף את גוף החלש את החומר שלבשר ודם. „אל הקב"הvr בך דרכו של אש שלמעלה אש איכלה אש" אש תמיד של קדושה אוכלת ושירפה את אש של מטה את אש שלထאות ושל יציר הארץ, אבל,,איינה אוכלה את עז של מזבח" ולא שירפה את גפו של אדם, עבדות השם יתביש איינה מחליש אדרבה אש של קדישה נותנת עז ועצמה לגוף החלש שמסוגל לדברים שכחן הפטבי לא היה יכול לעשיותה, שנאמר,,הסנה איננו אכל" הסנה בוער באש של קבאה שנאה אש של מטה שיצא מכל גני הארץ, בוער הסנה ואיננו אוכל מפני שאש של מעלה שורף ואייכל את אש של מטה, אבל את ישראל רק מטהר ומוזק.

לא תعلו עליו קטרת זורה (ל. ט)

במוכח החיצון לא הזירה תורה מהעלאת קרבנות זרים, וצריך להבין, מודיע במובה הקטרת הוסיפה התורה להזיר הזירה זו, שלא להעלות קטרת זורה.

בום. גם זאת נוכל להסביר על פי הבדיקה שבין כפרת מזבח הזיהב לכפרתו של מזבח הנחשת. מזבח הנחשת שעיקר כפרתו על המעשיות ועל חומרו של האדם, שם נזכיר יותר ההבדל בין קדש לחול. ובין קרבן לרצין לקרבן זו.

אולם מזבח הזיהב הבא לכפר על רוחו ונשמרו של אדם. מקום שם החטאים דקים מן הדקים ובכלל יכול אדם לבוא לידי טעות ולהחליף תכלת בקהל אילן. لكن הזירה התורה באזורה יתרה,,לא תعلו עליו

קטרת זורה".

(11)

(12)

בchap.htm

(13)

(14)

ווראי את יהושע הכהן הגדול עימר לפני מלאך ד'

והשפן עמד על ימינו לשטנו. (זכריה' ב')

והנה ידוע, כי דרך השטן הוא היצחד שמאלת, לסתרא דמסוכותא, ולב חכם, והוא היצה"ט, ליטני. ויעיון בתנומא שמות פ' י"ח דרשתם ז"ל עזה"ב וככל צבא החסומים עומדים עליו מימינו ומשמאלו (מלכים א' כ"ב) וכי יש שמאל למעלה, אלא אלו טימוניות מטום לב' כוות, ואלו משמאליים מטום לב' כוותה ע"ב. ומכוון שכן, נשאלת השאלת, מ"ז מודע עמד השטן על יד ימינו של יהושע הכהן הגדול, וכי מה לו לשטן וליטין?

אלא הכהנת היא כן. דהנה ידוע, שהשפן הוא היצה"ר, מטרתו להכשיל בני אדם ולהתומות מן הדרך לצד שמאל. ואם השיג מטרתו עירין איינו מרפה ידין ומישתדל להכשילו שוב. ואם רואה היצה"ר, שאנו בכחו להחטאות את האדם שמאלת, אוו הוא פונה לימין, כלומר מישתדל הוא לדבר על לבו שיעשה מצות בשבייל להמשיכו מן המתוות אל העברת, ועל האדם שומת להיות תמיד ער ולהשגיח בעין פקחא על תיצר הרע, לרודת לסוף דעתו ולהזהר ממנו בתכליות התוירות, ואך אם יפתחו לעשות

מצווה, אל יאבה ולא ישמע אליו, כי מצווה שהיצה"ר מפתנו לעשות עברה ברוכת בה, וצריכים לברוח ממנה כמו כי שכורה מן הדלקת. כי יש שהיצה"ר מעיר את האדם בבקר משנית, ומוציאו ללכת אל בית הכנמת להתפלל בצד, וכונתו לא אל התפללה בצד, אלא לספר בין ישתחב ליווצר, או לדבר בשעת קריית התורה דברים אסורים, כמו לשון הרע ורביות ועוד, חורי שהשיגו מבוקשו מהמוות את האדם לצד ימין יותר מאשר לצד שמאל.

וע"כ מעד חכתוב באן על השטן, שלא הי' יכול להחטאות את יהושע הכהן הגדול לצד שמאל, ובן עמד לצד ימין, כלומר לדבר על לבו דברים טובים, אבל הכתוב מנגלה כונתו — "לשטנו", ובן ילמוד האדם לדעת דרכיו ומעלליו של היצה"ר, למען שלא יכשל ח"ז בראשתו.

15. פה ואם ה' כ

והנה מה שאריך לרבין, היא, כי אין לדון בדבר החסידות על מראיהם הראשון, אלא אריך לעין ולהתבונן עד הicken תולדות המעשה מגיעות. כי לפעםים המעשיה בעצם יראה טוב, ולפי שהותולדות רעות, יתחיב להגיה, וכלו יעשה אותו — יהיה חוטא ולא חסיד.

הנה, מעשה גדרליה בן אחיקם גלי לעיניין, שפפני רב חסידותו שלא לדון את ישמעאל לכך-חoba או שלא קיבל לשוז-הרע, אמר ליוחנן בן קרת: "שקר אתה דבר אל ישמעאל" (וימתה מ. ט). ומה גרים? גרים שפת הוא ונפוח ישראל, וכבה גחלותם הנשארה. וכבר יחס הפטוב אליו, היריגת האנשים אשר נהרגו, באלו הרגם היא, וכמאמרים, זכרונם לברכה (נדה ס"א) על פסוק (רמ"ה מא, ט): "את כל פגרי האנשים אשר הכה ביד גדרליה".

והבית השני — גם הוא חרבי על ידי חסידות כוה אשר לא נשלק במשקל צדק. במעשה דבר קמצא אמרו (ומי) כי און: "סביר רבנן לקרויה, אמר להם רבי זכריה בן אבוקולס: יאמרו, בעלי-ימויין קרבין לגבי מזבח"; סביר למקטללה, אמר להם רבי זכריה בן אבוקולס: יאמרו,

מפל מום בקדושים יהרנו. ביז'ך זיבז'ה, היל' אונז
ריש וחלשין את ישראל. בא קיסר והחריב ירושלים.
והוא מה שאמר רבי יוחנן על זה: "ענותנו של רבינו זכריה, החריבה את ביתנו ושרפה את היכלנו והגלוינו לבין האומות". קרי לך, שאון לדין בחסידות המעשה באשר הוא שם לבך, אך אריך לפניות בה וככה לכל הצדדין שיכול שכל האדם לראות, עד שידין באמת איה יכשר יותר — העשיה או הפרישה.

(7)